

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-2-129 (Devralma)
Karar Sayısı : 10-44/763-247
Karar Tarihi : 17.06.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ (İkinci Başkan)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : İbrahim AYDEMİR, Yalçın YALÇIN

C. BİLDİRİMDE BULUNAN : - GrafTech International Ltd.
Temsilcisi: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. Öznur İNANILIR
Çitlenbik Sk. No:12 Yıldız Mah. Beşiktaş-İstanbul

20 **D. TARAFLAR** : - GrafTech International Ltd.
12900 Snow Rd. Parma Ohio ABD
- Nathan MILIKOWSKY
822 Boylston Street Suite 106 Chestnut Hill, Massachusetts
02467 ABD
- Daniel MILIKOWSKY
Hamden Center II2321 Whitney Avenue Hamden,
Connecticut 06518 ABD

E. DOSYA KONUSU: C/G Electrodes LLC (C/G)'nin tamamının tam kontrolünün GrafTech International Ltd. (GrafTech) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 24.05.2010 tarih, 4119 sayı ile giren bildirim üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen 04.06.2010 tarih ve 2010-2-129/Öİ-10-151.İA sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 10.06.2010 tarih ve REK.0.06.00.00-110/281 sayılı Başkanlık Önergisi ile 10-44 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğu; ancak söz konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir nitelik taşımadığı, dolayısıyla işleme izin verilmesinde sakınca olmadığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İşlemin Kapsamı

50 Bildirim konusu işlem neticesinde GrafTech, C/G'nin tamamının tam kontrolüne sahip olacaktır. Söz konusu işlem esasen GrafTech'in dolaylı olarak kontrolünde bulunan GrafTech Delaware III Inc. (GrafTech Delaware) aracılığı ile gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda C/G ve GrafTech Delaware birleştirilecek, GrafTech Delaware'in ayrı tüzel kişiliği sonlandırılacak ve C/G varlığını Graftech'in kontrolü altında sürdürecektir.

H.2. Taraflar

H.2.1. Devralan Taraf: GrafTech

60 1886 yılında National Carbon Company tarafından kurulan teşebbüs, sentetik, doğal grafit ve karbon esaslı ürünlerin üreticisi olarak faaliyet göstermektedir. Graftech'in ürünleri arasında grafit elektrotlar, refrakterler, yakıt pilleri, güç jeneratörleri, petrokimyasal ve diğer metal endüstrilerinde kullanılan karbon ürünler yer almaktadır. GrafTech'in mevcut durumda Türkiye'de herhangi bir iştiraki bulunmamaktadır. GrafTech halka açık bir teşebbüs olup hisseleri New York Menkul Kıymetler Borsası'na kote olmuştur. GrafTech hisselerinin %5'inden fazlasına sahip teşebbüsler aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: GrafTech'te %5'den fazla hisseye sahip teşebbüsler

<i>Hissedar</i>	<i>Hisse Oranı (%)</i>
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)

H.2.2. Devreden Taraflar

Bildirim konusu işlemin devreden taraflarını, özel mülkiyete ait bir teşebbüs olan C/G'nin mevcut durumdaki sahipleri Nathan MILIKOWSKY ve Daniel MILIKOWSKY oluşturmaktadır.

H.2.3. Devredilen Taraf: C/G

70 2003 yılında Pennsylvania'da kurulan teşebbüs, Amerikan asıllı grafit elektrot üreticisi olarak bilinmektedir. Yıllık yaklaşık (.....) grafit elektrot üretim kapasitesi bulunmaktadır. Grafit elektrot üretimi dışında silikon karbürsüz, yerinde eleme, petrol koku gibi tanecikli ürünlerin, çubuk ve levha şeklinde sıkma ürünlerin de üretimini gerçekleştirmektedir. C/G'nin hali hazırda Türkiye'de herhangi bir iştiraki bulunmamaktadır. Teşebbüs Türkiye'ye olan satışlarını İntekno Teknoloji Transfer San. ve Tic. A.Ş. unvanlı satış acentesi aracılığı ile gerçekleştirmektedir. C/G'nin sermayesinin %5'inden fazlasına sahip teşebbüsler aşağıdaki gibidir:

Tablo 2: C/G'nin sermayesinin %5'inden fazlasına sahip teşebbüsler

<i>Hissedar</i>	<i>Hisse Oranı (%)</i>
(.....)	(.....)
(.....)	(.....)

80 **H.3. İlgili Pazar**

H.3.1. İlgili Ürün Pazarı

Bildirim konusu işlemin devralan tarafı olan GrafTech, grafit ve karbon esaslı çözümlerin araştırması, geliştirmesi ve üretimi alanlarında faaliyet göstermektedir. Teşebbüsün bu bağlamda temel olarak iki ürün segmenti bulunmaktadır. Bunlardan ilki grafit elektrotların ve refrakterlerin bulunduğu endüstriyel gereçler segmentidir (*industrial materials segment*). İkinci ürün segmentini ise içerisinde doğal ve gelişmiş grafit gereçlerini barındıran tasarlanmış çözümler segmenti (*engineered solutions segment*) oluşturmaktadır.

Endüstriyel Gereçler Segmenti:

90 *Grafit Elektrotlar:* Grafit elektrotlar öncelikli olarak çelik üretiminde kullanılmaktadır. Ayrıca çeliğin döküm potalarında arıtılması işleminde ve titanyum dioksit gibi bazı maddelerin eritilmesi sürecinde de kullanılabilir. Grafit elektrotlar mini değirmen olarak da bilinen ve özellikle elektrikli ark fırınlarında çelik üretiminde kullanılan sentetik grafitlerin silindirik şekilli sütunlarıdır. Bu elektrotlar çelik üretiminde kullanılan metallerin ve hammaddelerin eritilmesi işlemi sırasında, bu eritme işlemi için gerekli olan ısının sağlanması amacıyla fırın içerisindeki elektriğin iletimini sağlamaktadır. Tipik bir fırında ve üretim işleminde ortalamada her sekiz ila on saat arasında bir elektrot tüketilmektedir. Mevcut durumda bu işlemin gerçekleştirilebilmesi için ticari amaçlı olarak kullanılacak tek ürün grafit elektrotlardır.

Refrakterler: Refrakterler ısıya dayanıklı ürünler olup bu özellikleri nedeniyle ısının aktarılması ve güvenlik gibi amaçlarla çeşitli kullanım alanları bulunmaktadır. Bu ürünler arasında karbon, yarı grafit ve grafit refrakter hazne astarları yer almaktadır.

Tasarlanmış Çözümler Segmenti:

Gelişmiş Grafit Gereçleri: Bu ürünler temel olarak kaynaşık refrakter ve yarı iletken bileşenlerin üretiminde kullanılmaktadır. Bu kapsamda gelişmiş esnek grafitler ile bazı gereçlerin birleştirilmesi sonucunda ısı yalıtımı konusunda etkin çözümler üretilebilmektedir.

110 *Doğal Grafit Ürünleri:* Esnek grafitlerin de içerisinde bulunduğu bu ürün grubu, elektronik, otomotiv, petrokimyasal ve ulaşım gibi endüstrilere ısı yönetimi çözümleri sunmaktadır.

Öte yandan bildirim konusu işlemin devralınan tarafını oluşturan C/G ise yukarıda yer verilen ürün gruplarından sadece grafit elektrotların üretimini gerçekleştirmektedir. Bunun yanı sıra silikon karbürsüz, yerinde eleme gibi grafit tanecik ürünleri, petrol koku, pişirilmiş tanecikli karbonlar gibi ürünleri üretmektedir. Söz konusu tanecikli ürünler kok, karbon veya grafitin aşındırıcı, iletken veya yağlayıcı özelliklerine gereksinim duyan uygulamalarda kullanılmaktadır. Ayrıca çubuk ve levha şeklinde yeşil sıkma ürünlerin üretimini de gerçekleştirmektedir.

120 Dosya mevcudunda işleme taraf teşebbüslerin faaliyet alanlarının sadece grafit elektrot pazarında örtüştüğü bilgisine yer verilmiştir. Taraf teşebbüslerin faaliyet alanları ve bu faaliyetlerden elde ettikleri net satışlar da göz önünde bulundurulduğunda, ilgili ürün pazarına ilişkin en riskli durumu grafit elektrot pazarının verebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla mevcut dosya özelinde pazarın, en riskli durumu yansıtır şekilde ve en dar haliyle "grafit elektrot pazarı" olarak belirlenebileceği düşünülse de "İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin

130 Kılavuz”un 20. maddesinin “Ancak inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu olmuyorsa pazar tanımı yapılmayabilir.” şeklindeki hükmüne dayanılarak dosya konusu işlem açısından, ilgili ürün pazarının belirlenmesine gerek olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

H.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

Devralma işlemi açısından, ilgili ürün pazarında, ülkenin herhangi bir bölgesindeki rekabet koşullarının diğer bölgelerden farklılık göstermemesi, rekabet koşullarının ülkenin tamamında homojen bir yapı sergilemesi nedeniyle dosya kapsamında ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak belirlenmiştir.

H.4. Değerlendirme

H.4.1. 1997/1 Sayılı Tebliğ’in 2. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

140 1997/1 sayılı Tebliğ’in 2. maddesinde birleşme veya devralma sayılan haller düzenlenmiştir. Anılan maddenin (b) bendine göre “herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi” birleşme ve devralma kabul edilen hususlardan biri olarak sayılmaktadır. Bildirim konusu işlem sonucunda GrafTech, C/G’nin tamamının tam kontrolüne sahip olacaktır. Devre konu C/G üzerindeki kontrolün GrafTech’e geçecek olması nedeniyle söz konusu işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ bakımından bir devralma niteliğindedir.

H.4.2. 1997/1 Sayılı Tebliğ’in 4. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

150 1997/1 sayılı Tebliğ’in İzne Tabi Birleşme ve Devralmalar başlıklı 4. maddesinde “...birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25’ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş milyon TL’yi aşması halinde Rekabet Kurulu’ndan izin almaları zorunludur.” hükmüne yer verilmektedir.

Dosya mevcudunda, GrafTech ve C/G’nin Türkiye pazarından elektrot tedarikine ilişkin olarak elde ettikleri 2009 yılı net satış gelirlerinin¹ sırasıyla (.....) TL ve (.....) TL olduğu bilgisine yer verilmektedir. Dolayısıyla söz konusu teşebbüslerin toplam net satışlarının (.....) TL düzeyinde gerçekleşmiştir.

160 Yukarıda yer verilen bilgiler neticesinde, bildirim konusu işlemin, 1997/1 sayılı Tebliğ’de öngörülen ciro eşiğini aştığı ve 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi ve anılan Tebliğ gereğince izne tabi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

H.4.3. 4054 Sayılı Kanun’un 7. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi uyarınca, bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütününde yahut belli bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak birleşme ve devralma işlemleri hukuka aykırı bulunmuş ve yasaklanmıştır.

¹ Tarafların 2009 yılı net satışlarının TL’ye çevrilmesi işleminde TCMB’nin 2009 yılı ortalama döviz alış kuru esas alınarak 1 ABD Doları=1,5471 TL paritesi kullanılmıştır.

170 İşleme taraf teşebbüslerin faaliyet alanları değerlendirildiğinde söz konusu faaliyetler içerisinde sadece grafit elektrot pazarında bire bir örtüşme olduğu anlaşılmıştır. Bununla birlikte yapılabilecek alternatif ilgili pazar tanımlamalarının mevcut işlem açısından rekabetçi endişeler ortaya çıkarmayacağından hareketle pazara ilişkin detaylı bir inceleme yapılmamış ve ilgili ürün pazarı açık bırakılmıştır. Bununla birlikte tarafların global pazardan ve Türkiye pazarından elde ettikleri net satış gelirleri değerlendirildiğinde², olası alternatif pazar tanımları içerisinde en riskli durumu “*grafit elektrot pazarı*”nın verebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla pazara ilişkin olarak yapılan değerlendirmelerde bu pazar tanımı esas alınmıştır.

180 Dosya mevcudunda ele alınan bilgilerde Graftech’in ilgili ürün pazarındaki payının dünya genelinde %(.....), Türkiye’de ise %(.....) olarak gerçekleştiği ifade edilmiştir. C/G’nin ise hem Türkiye hem de dünya pazarlarında yaklaşık %(.....) pazar payı bulunmaktadır. Her ne kadar ilgili pazara girişin yüksek yatırımlar gerektirdiği, teknolojik yeterliliğin ve mevcut fikri mülkiyet haklarının önemli birer giriş engeli teşkil edebileceği değerlendirilse de, dosya mevcudunda ve Graftech’in 2009 yılı için hazırladığı yıllık raporda belirtildiği üzere, ilgili pazarda SGL Group, Tokai Carbon Company, Showa Denko K.K., Graphite India Limited ve HEG Limited olarak sıralanabilecek güçlü uluslararası rakipler yer almaktadır. Bu durumun işlemin taraflarının toplam pazar paylarına da etki ettiği görülmektedir:

Tablo 3: Türkiye grafit elektrot pazarı net satışlara göre pazar payı dağılımı

Teşebbüs	Pazar Payı (%)
SGL Carbon	(.....)
GrafTech	(.....)
Showa Denko K.K.	(.....)
Tokai Erftcarbon GmbH	(.....)
HEG Limited	(.....)
C/G	(.....)
Diğer*	(.....)

*Taraflar bu grup içerisinde yer alan payın %(.....) kısmını Çinli üreticilerin Türkiye pazarına gerçekleştirdiği satışların oluşturduğunu tahmin etmektedir.

190 Bildirim konusu işlem neticesinde GrafTech’in elde edeceği pazar payının %(.....) gibi oldukça düşük bir seviyede kalması ve toplamdaki pazar payının %(.....) olacağı göz önünde bulundurulduğunda, işlemin, ilgili pazarda hakim durum yaratacak veya mevcut bir hakim durumu daha da güçlendirebilecek nitelikte olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

² GrafTech’in 2009 yılına ilişkin yıllık raporunda teşebbüsün net satış düzeylerine yer verilmiş olup 2007, 2008 ve 2009 konsolide net satışlarının içerisinde endüstriyel gereçler segmentinin payı sırasıyla %(.....), %(.....)ve %(.....)olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla Graftech’in satışlarının büyük bir bölümü, içerisinde grafit elektrotların da bulunduğu endüstriyel gereçler segmentinden elde edilmiştir. Graftech’in 2009 yılında grafit elektrot satışından elde ettiği net satış geliri ise yaklaşık (.....)TL olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla grafit elektrot satışından elde edilen net satış geliri endüstriyel gereçler segmentinin %(.....)’sini, toplam net satışların ise %(.....)’ini oluşturmaktadır. Benzer bir durum GrafTech’in Türkiye pazarına yaptığı satışlarda da karşımıza çıkmaktadır. GrafTech 2009 yılında Türkiye pazarından yaklaşık (.....) TL gelir elde etmiştir. Bu satışlar içerisinde grafit elektrotlardan elde edilen gelir ise (.....) TL olmuştur. C/G’nin 2009 yılı toplam net satışları (.....) TL olarak gerçekleşmiştir. Bu gelirin %(.....)’i ise grafit elektrot satışından elde edilmiştir. Teşebbüsün 2009 yılında Türkiye pazarından elde ettiği gelir ise (.....) TL olmuştur ve bu gelirin tamamı grafit elektrot satışlarından elde edilmiştir.

H.4.4. Yan Sınırlamalar Açısından Yapılan Değerlendirme

200 Rekabet hukukunda rekabet yasakları, alıcıların yaptıkları yatırımların karşılıklarını tam olarak almalarının bir aracı olarak ve devam etmekte olan bir işbirliği süresi içinde teşebbüslerin birbirlerinden öğrendikleri teknik bilgilerin rakiplerle paylaşılmalarının önüne geçmek amacıyla getirilmektedir. Genel olarak, rekabet yasaklarının yan sınırlama olarak değerlendirilebilmesi için “yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma”, “sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma” ve “orantılılık” kriterlerini sağlaması gerekmektedir.

Dosya konusu işlemi düzenleyen Birleşme Anlaşması ve Planı'nın 7.18. maddesinde rekabet etmeme taahhütleri düzenlenmektedir. Konuya ilişkin hüküm aşağıdaki gibidir:

(.....TİCARİ SIR.....)

210

Aynı maddenin (b) fıkrasında ise istihdam etmeme taahhütleri şu şekilde düzenlenmektedir:

(.....TİCARİ SIR.....)

220 Anlaşmada yer verilen rekabet etmeme ve istihdam etmeme yükümlülüklerine ek olarak GrafTech ve C/G arasında 19 Şubat 2010 tarihinde, elde edilen bilgilerin ve belgelerin gizliliğini korumak amacıyla bir anlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşma uyarınca, öngörülen devralma işlemi kapsamında elde edilen her türlü teknik, finansal, stratejik bilgileri, diğer gizli bilgilerin ifşa edilmemesi hükmüne bağlanmıştır.

Söz konusu işlemle taraflara yüklenen bu yükümlülüklerin hem süre hem de kapsam bakımından “yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma”, “sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma”, “orantılılık” kriterlerini sağladığı ve yan sınırlama olarak değerlendirilebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

230

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı

240 "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.